

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA

PATVIRTINTA
Generolo Jono Žemaičio
Lietuvos karo akademijos viršininko
2023 m. kovo d.
įsakymu Nr.

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS JAUNOJO LYDERIO FORMALŪJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA LKA-JL-01

VILNIUS
2023

PRATARMĖ

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija skatina Lietuvos jaunimą rinktis kilnią, garbingą ir labai atsakingą karininko profesiją ir siekiant ją įgyti ugdyti savo asmenybę, mokytis mylėti Tėvynę, rūpintis aplinkiniais, gerbti mūsų tradicijas, religiją, papročius, būti sveikais, dorais, sąžiningais ir ištikimais Lietuvos Respublikos piliečiais.

Būsimas karininkas – tai padalinio karių vedlys ir lyderis, gebantis ugdyti pavaldinių tautiškumo dvasią, valią kautis ir profesionaliai jiems vadovauti mūšio lauke. Lietuvos karininkas yra ne tik karys – puikus savo profesijos žinovas, bet ir diplomuotas, aukštąjį išsilavinimą įgijęs pilietis, niekada nenustojantis tobulėti, vienoje rankoje laikantis ginklą, kitoje – knygą. Jis turi būti atsidavęs savo valstybei – turėti aiškų tikslą, puoselėti Lietuvos kariuomenės vertybes, pasitikėti pavaldiniais, skatinti jų iniciatyvą, kelti motyvaciją ir, esant būtinybei, pasiruošęs paaukoti tai, kas brangiausia, – savo gyvybę.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariai ir darbuotojai vadovaujasi keturiomis Lietuvos kariuomenės vertybėmis. Tai – ištikimybė, kovos dvasia, iniciatyva ir profesionalumas.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija (toliau – LKA) kviečia Vilniaus licėjaus, Žirmūnų ir Antakalnio gimnazijų 9–12 klasių moksleivius prisijungti prie LKA Jaunojo lyderio ugdymo programos, kuri apims ketverius mokslo metus. Šią programą įgyvendinant jiems bus suteikti lyderystės pagrindai, kurie ateityje leis lengviau apsispręsti renkantis karininko kelią ir (ar) prisidedant prie visuotinės šalies gynybos ir pilietinio pasipriešinimo. Be lyderystės, organizuojamos pilietinio patriotinio, dorinio ir fizinio ugdymo veiklos, kurios bus įskaitytos, todėl pakartotinai dalyvauti jose kitose ugdymo įstaigose (gimnazijose) nereikės.

LKA-JL-01 PROGRAMOS TIKSLAS IR ĮGYVENDINIMO SUMANYMAS

TIKSLAS – ugdyti jaunuolius – būsimus lyderius, mylinčius Lietuvą, ištikimus Lietuvos valstybei, turinčius vertybinius ir karybos pagrindus, fiziškai sveikus ir stiprius.

ĮGYVENDINIMO SUMANYMAS:

LKA nuo 2023 m. rugsėjo mėn. pagal patvirtintą 4 metų Jaunojo lyderio ugdymo programą organizuos formalųjį švietimą papildantį ugdymą Vilniaus licėjaus, Žirmūnų ir Antakalnio gimnazijų 9–12 atrinktų klasių mokiniams, siekdama suteikti jiems vertybinius pagrindus, ugdyti jų pilietiškumą ir patriotiškumą, charakterio ir valios savybes ir lyderystės įgūdžius.

FORMALŪJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANTIS UGDYMAS				
	I kursas	II kursas	III kursas	IV kursas
KLASĖS (MOKSLEIVIŲ SKAIČIUS)	9 KLASĖS (IKI 90)	10 KLASĖS (IKI 90)	11 KLASĖS (IKI 90)	12 KLASĖS (IKI 90)
FORMALŪJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANTIS UGDYMAS	<ul style="list-style-type: none">• <u>PILIETINIS-PATRIOTINIS UGDYMAS</u>• <u>DORINIS UGDYMAS</u>• <u>FIZINIS UGDYMAS</u> <u>LYDERYSTĖS PAGRINDAI</u> <ul style="list-style-type: none">• LYDERIO UGDYMAS: L1 (ASMENINĖ LYDERYSTĖ) – I kursas; L2 (J KITOS ORIENTUOTA LYDERYSTĖ) – II kursas; L3 (KOMANDŲ LYDERYSTĖ) – III IR IV kursai.• RIKIUOTĖ/ GINKLAI ir ŠAUDYBA/ TOPOGRAFIJA/ MEDICINA/ TAKTIKA/ RYŠIAI			
LAIKAS	7 val. PER SAVAITĘ			

LKA JL-01 ugdymo programos sumanymas bus įgyvendinamas etapais:

I ETAPAS: I KURSO UGDYMAS (2023-09–2024-07). Šiame etape LKA organizuos formalųjį švietimą papildantį ugdymą Vilniaus licėjaus, Žirmūnų ir Antakalnio gimnazijų 9 klasių moksleiviams (kiekvienos mokymo įstaigos vienai klasei). Nuolatos bus sąveikaujama su gimnazijų vadovais. Lygiagrečiai bus organizuojamas nepertraukiamas bandomojo projekto vertinimas, komunikacinio plano įgyvendinimas, renkamos identifikuotos pamokos ir tobulintini dalykai.

Etapo pabaiga: jaunuoliai pasirinko tęsti LKA JL II kursą, būsiami I kurso (9 klasių moksleiviai) yra sudominti ir atrinkti, vyksta pasirengimas II etapui (I ir II kursai, 9–10 klasių moksleiviai).

II ETAPAS: I–II KURSU UGDYMAS (2024-09–2025-07). Šiame etape LKA organizuos formalųjį švietimą papildantį ugdymą Vilniaus licėjaus, Žirmūnų ir Antakalnio gimnazijų 9 ir 10 klasių moksleiviams (kiekvienos mokymo įstaigos dviem skirtingoms klasėms) pagal patvirtintą LKA JL-01 ugdymo programą.

Etapo pabaiga: LKA JL ugdymas tęsiamas sėkmingai, jaunuoliai pasirinko tęsti LKA JL II ir III kursus, būsiami I kurso moksleiviai (9 klasių) yra sudominti ir atrinkti, vyksta pasirengimas III etapui (I–III kursai, 9–11 klasių moksleiviai).

III ETAPAS: I–III KURSU UGDYMAS (2025-09–2026-07). Šiame etape LKA organizuos formalųjį švietimą papildantį ugdymą Vilniaus licėjaus, Žirmūnų ir Antakalnio gimnazijų 9, 10 ir 11 klasių moksleiviams (kiekvienos mokymo įstaigos trims skirtingoms klasėms) pagal patvirtintą LKA JL-01 ugdymo programą.

Etapo pabaiga: LKA JL ugdymas tęsiamas sėkmingai, jaunuoliai pasirinko tęsti studijas LKA JL II, III ir IV kursuose, būsiami I kurso (9 klasių) moksleiviai yra sudominti ir atrinkti, vyksta pasirengimas IV etapui (I–IV kursai, 9–12 klasių moksleiviai).

IV ETAPAS: I–IV KURSU UGDYMAS (2026-09–2027-07). Šiame etape LKA organizuos formalųjį švietimą papildantį ugdymą Vilniaus licėjaus, Žirmūnų ir Antakalnio gimnazijų 9–12 klasių moksleiviams (kiekvienos mokymo įstaigos keturioms skirtingoms klasėms) pagal patvirtintą LKA JL-01 ugdymo programą.

Etapo pabaiga: LKA JL ugdymas tęsiamas sėkmingai, jaunuoliai, baigę LKA JL-01 ugdymo programą, yra tinkamai išugdyti ir parengti pagal Lietuvos kariuomenės lyderystės principus, motyvuoti, fiziškai sustiprėję, vadovaujasi Lietuvos kariuomenės vertybėmis.

Visais etapais mokinių ugdymą organizuos (ves teorines ir praktines pamokas) kompetentingi LKA pedagogai, instruktoriai ir iniciatyvūs kariūnai (asistentai).

LKA JL-01 UGDYMO PROGRAMOS SUMANYMAS (ETAPAIS)

ETAPAI	I ETAPAS (I KURSO UGDYMAS)	II ETAPAS (I–II KURSU UGDYMAS)	III ETAPAS (I–III KURSU UGDYMAS)	IV ETAPAS (I–IV KURSU UGDYMAS)
DATA	2023-09 – 2024-07 (I KURSAS)	2024-09 – 2025-07 (I - II KURSAI)	2025-09 – 2026-07 (I - III KURSAI)	2026-09 – 2027-07 (I - IV KURSAI)
AUDITORIJA / VEIKSMAI	9 KLASĖS (IK 90) - VYKDYMAS - ANALIZĖ - KOORDINACIJA - KOMUNIKACIJA - PASIRENGIMAS	9 KLASĖ (IKI 90) 10 KLASĖ (IKI 90)	9 KLASĖS (IKI 90) 10 KLASĖS (IKI 90) 11 KLASĖS (IKI 90)	9 KLASĖS (IKI 90) 10 KLASĖS (IKI 90) 11 KLASĖS (IKI 90) 12 KLASĖS (IKI 90)
UGDYMO TEMOS	- PILIETINIS-PATRIOTINIS UGDYMAS - DORINIS UGDYMAS - FIZINIS UGDYMAS - LYDERYSTĖS PAGRINDAI	- PILIETINIS-PATRIOTINIS UGDYMAS - DORINIS UGDYMAS - FIZINIS UGDYMAS - LYDERYSTĖS PAGRINDAI		
LOGISTIKA	- TRANSPORTAVIMAS (į LKA ir ekskursijas) - UNIFORMA (PRAKTINĖ)	- TRANSPORTAVIMAS (į LKA ir ekskursijas) - UNIFORMOS (PRAKTINĖ / CEREMONIJŲ)		

LKA-JL-01 PROGRAMOS BENDROJI STRUKTŪRA*

Eil. nr.	Mokomasis dalykas	Iš viso valandų	Pamokos	
			Teorinės	Praktinės
1.	Pilietinis-patriotinis ugdymas	188	43	145
2.	Dorinis ugdymas	74	74	
3.	Fizinis ugdymas	346	12	334
4.	Lyderystės ugdymo pagrindai	420	88	332
Iš viso:		1028	217	811

*LKA-JL-01 programa sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1541 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimo“.

FORMALŪJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANTIS UGDYMAS

1. PILIETINIS-PATRIOTINIS UGDYMAS

TIKSLAS.

Pilietinio-patriotinio ugdymo tikslas – ugdyti patriotišką, sąmoningą, savarankišką ir veiklią asmenybę, puoselėjančią demokratines vertybines nuostatas, gebančią kritiškai vertinti informaciją ir kurti pažangią Lietuvos pilietinę visuomenę.

UŽDAVINIAI.

Siekdami tikslo mokiniai:

1. tyrinėdami socialinę, kultūrinę, politinę tikrovę, įgyja supratimą apie asmens teises ir pareigas, bendruomenės ir visuomenės struktūrą, jų tvarkymosi būdus, pagrindines Lietuvos ir Europos Sąjungos valdžios institucijas, jų funkcijas ir veikimo būdus, demokratijos vertybes ir principus;

2. analizuoja ir vertina žymiausius Nepriklausomybės kovų ir partizaninio pasipriešinimo mūšius, kovos būdus, jų rezultatus ir efektą;

3. ugdo norą plačiau domėtis Lietuvos istorija, rezistencine Lietuvos praeitimi, partizaniniu pasipriešinimu, fiksuoti ir rinkti rezistentų, partizanų, tremtinių prisiminimus;

4. analizuoja nacionalinio saugumo grėsmes, ieško kolektyvinių ir asmeninių iššūkių sprendimų, gilinasi į šalies gynybos sistemą ir susipažįsta su ginkluoto ir neginkluoto pilietinio pasipriešinimo būdais;

5. ugdomi vidinį poreikį taikiai, aktyviai ir atsakingai dalyvauti vietos bendruomenės ir visuomenės gyvenime, įsisąmonina bendravimo, dialogo, tolerancijos ir empatijos svarbą, gerbia ne tik savo, bet ir kitų tautų, konfesijų ir socialinių grupių atstovus, gina žmogaus teises;

6. domisi savo šalies ir pasaulio realijomis, supranta medijų daromą įtaką visuomeniniams ir politiniams procesams ir geba kritiškai vertinti informacijos šaltinius;

7. diskutuoja, argumentuoja ir pagrindžia politines, socialines ir kultūrinės nuostatas, būtinas norint aktyviai ir konstruktyviai dalyvauti Lietuvos demokratinės valstybės ir pilietinės visuomenės gyvenime;

8. ugdo demokratines ir kariuomenės vertybes, jomis grindžia savo veiklą ir elgesį asmeniniame ir viešajame gyvenime. Mokosi kritiškai vertinti gaunamą informaciją.

VERTINIMAS.

Mokinių pasiekimai įsisavinant pilietiškumo ir patriotiškumo pagrindus bus vertinami įskaita, daugiau dėmesio skiriant savarankiškam darbui, aktyviam dalyvavimui organizuojamuose

renginiuose ir ekskursijose. I kurso jaunuoliai (9 klasės mokiniai) išlaikys įskaitą atlikę testą raštu. II kurso jaunuoliai (10 klasės mokiniai) išlaikys įskaitą parengę ir pristatę tiriamąjį darbą (individualų arba kolektyvinį). III ir IV kurso jaunuoliai (11 ir 12 klasių mokiniai) išlaikys įskaitą parengę ir pristatę referatą ir atlikę testą raštu.

LITERATŪRA (rekomenduojama).

1. Abromavičius S., Kasparas K., Trimonienė R. *Didžiosios Kovos apygardos partizanai*. Vilnius, 2007.
2. Anušauskas A. *KGB Lietuvoje: slaptosios veiklos bruožai*. Vilnius, 2008.
3. Anušauskas A. *Teroras ir nusikaltimai žmoniškumui*. Vilnius, 2006.
4. Ašmenskas V. *Generolas Vėtra*. 1997, 1998.
5. Bitlieriūtė S. *Pilietiškumo pagrindai ir laisvės kovų istorija: užrašai*. Vinius, 2015.
6. Daumantas J. *Partizanai*, 2015.
7. Donskis L. *Pilietinis ugdymas: bendrojo lavinimo mokyklų 10 klasės vadovėlis*. Vilnius, 2010.
8. Gaškaitė-Žemaitienė N. *Žuvusiųjų Prezidentas*. 1998.
9. *Lietuvos partizanų Dainavos apygarda (1945-1952 m.): dokumentų rinkinys*. Vilnius, 2003.
10. *Lietuvos partizanų Tauro apygarda (1945-1952 m.): dokumentų rinkinys*. Vilnius, 2003.
11. *Lietuvos partizanų Vytauto apygardos Tauro rinktinė (1945-1952 m.): dokumentų rinkinys*. Vilnius, 2003.
12. *Lietuvos Respublikos Konstitucija*. 1992.
13. Lievenas A. *Pabaltijo revoliucija, Estija, Latvija, Lietuva – kelias į nepriklausomybę*. Vilnius, 1995.
14. Ramanauskas-Vanagas A. *Daugel krito sūnų... Partizanų gretose*. Vilnius, 2017.
15. Baliukevičius L. *Partizano Dzūko dienoraštis, 1948-1949*.
16. Starkauskas J. *Čekistinė kariuomenė Lietuvoje 1944-1953 metais: NKVD-MVD-MGB kariuomenė partizaninio karo laikotarpiu*. Vilnius, 1998.
17. Šapoka A. *Lietuvos istorija*.
18. Vydūnas, *Mano Tėvynė*, 1999.
19. Vitkauskas V. *Lietuvos ir užsienio lietuvių pasipriešinimo istorijos mokymo programa X-XII klasėse*.
20. Vitkus V. *Pulkininkas Kazimieraitis*. 2001.

PILIETINIO-PATRIOTINIO UGDYMO PROGRAMOS DETALUS TURINYS

Eil. nr.	Mokomasis dalykas	Iš viso valandų	Pamokos	
			Teorinės	Praktinės
1.	Pilietinis-patriotinis ugdymas (I-IV kursams 1 val. per savaitę, įskaitant savanorystę)	188	43	145
1.1.	Pilietiškumo ir patriotiškumo pagrindų kurso įvadas. Demokratijos raida ir „pilietiškumo evoliucija“. Kario priesaikos prasmė, gyvenimas pagal himną, meilė Lietuvai		2	
1.2.	Atsakingo piliečio pareigos ir teisės ginant ir stiprinant savo valstybę. Patrioto pareigos puoselėjant kalbą, kultūrą, tikėjimą, savo šalies istoriją. Žmogaus ir vaiko teisės pažeidimai,		1	

	galimi sprendimo būdai ir prevencija			
1.3.	Socialinė politika ir tolerancija demokratinėje visuomenėje. Socialinės problemos, socialinės grupės. Lietuvos tautinės ir religinės bendrijos, jų indėlis telkiant tautą, formuojant ir ugdant meilę Tėvynei, pilietiškumą ir vertybes		1	
1.4.	Ekonominė politika ir visuomenė. Viešasis ir privatusis sektorius, intelektinė nuosavybė, ekonominio vystymosi tikslai		1	
1.5.	Šiuolaikinė (demokratiška) ateities mokykla ir jaunimo politika. Mokinių įsitraukimas į socialines, pilietines ir patriotines veiklas		1	
1.6.	Visuomeninių organizacijų vaidmuo pilietinėje visuomenėje. Nevyriausybines organizacijos, jų tikslai ir svarba stiprinant nacionalinį ir tarptautinį saugumą (org. „Blue/Yellow“ pavyzdys), kultūrinį identitetą, gamtos ir kultūros paveldo apsaugą. Nacionalinės ir tarptautinės savanorystės programos ir projektai		2	
1.7.	Demokratinės valstybės samprata. Tautinės kultūros ir politinės tautos formavimosi principai ir skirtumai. Šiuolaikinių valstybių formos		1	
1.8.	Valstybinės šventės ir atmintinos dienos, jų minėjimo svarba ir reikšmė (9 klasės pabaiga)		1	
1.9.	LR Konstitucijoje įtvirtintų valdžios institucijų (Prezidento, Seimo, Vyriausybės, teismo, savivaldybės) struktūra ir funkcijos		2	
1.10.	LR Konstitucijoje įtvirtintos svarbiausios demokratijos vertybės ir principai. Lietuvos kariuomenės vertybės		1	
1.11.	Teisminė valdžia. Žiniasklaida ir žodžio laisvė. Žiniasklaidos įtaka socialinėje visuomenėje		1	
1.12.	Medijų daroma įtaka asmeniui, socialiniams ir politiniams procesams visuomenėje		1	
1.13.	Visuomenės atsparumas informacinėms grėsmėms. Desinformacija ir propaganda, kaip atskirti. Asmens duomenų apsauga		1	
1.14.	Lietuvos nacionalinis saugumas ir gynyba. Grėsmės saugumui, priešiškos veiklos būdai. Valstybės gynimo principai, karo prievolės samprata ir svarba		2	
1.15.	Lietuvos kariuomenė ir NATO. Konvenciniai ir nekonvenciniai (hibridiniai) konfliktai. Lietuvos institucijų vaidmuo ir piliečių pareigos krizės ir karo kontekste. Ginkluotųjų pajėgų struktūra ir funkcijos, karo meto įstatymas		3	
1.16.	Neginkluotojo ir pilietinio pasipriešinimo formos, galimybės ir būdai		1	
1.17.	Tarptautinės organizacijos (JTO, UNESCO, UNISEF). JTO veiklos sričių pavyzdžiai		2	

	Lietuvoje ir pasaulyje. Tarptautinių organizacijų vaidmuo krizės ar karo kontekste, stipriosios ir silpnosios pusės			
1.18.	Europos Sąjungos reikšmė Lietuvai ir globaliam pasauliui. Lietuvos ir Baltijos šalių ekonominė ir geopolitinė raida atgavus nepriklausomybę. Eurooptimizmas ir euroskepticizmas (10 klasės pabaiga, be praktikos)		2	
1.19.	Lietuvos žymiausi politiniai, religiniai, kultūriniai ir kariuomenės lyderiai (nuo LDK iki Liublino unijos)		1	
1.20.	Lietuvos Nepriklausomybės kovos 1918–1920 m. Lietuvos valstybės atkūrimas. Žymiausi Lietuvos politiniai, religiniai, kultūriniai ir kariuomenės lyderiai		4	
1.21.	Lietuvos partizaninis pasipriešinimas 1944–1953 m. LLKS sukūrimas ir 1949-02-16 deklaracija. Partizanų apygardos, žymiausi vadai ir jų likimai		4	
1.22.	Lietuvos neginkluotas pasipriešinimas ir disidentinė veikla 1953–1987 m. Formos ir veiklos kryptys. Žymiausi veikėjai ir jų likimai		2	
1.23.	Lietuvių tautinis atgimimas ir išsivaduojamasis judėjimas 1987–1990 m. Ryškiausi atgimimo veikėjai ir lyderiai. Kultūrinė, religinė ir politinė rezistencija. Nepriklausomybės atkūrimas.		2	
1.24.	Kariuomenės atkūrimas 1990–1993 m., 1991 m. sausio agresija. Pilietinio pasipriešinimo prasmė ir reikšmė		2	
1.25.	Lietuvos pasipriešinimo istorijos, Laisvės kovų ir jų vadovų įvertinimas bei atminimo įamžinimas		2	
1.26.	Susitikimai su iškiliais Lietuvos žmonėmis (politikais, kariais, visuomeninkais). Lyderio vaidmuo ir sėkmės istorijos			8
1.27.	Filmų apie Lietuvos istoriją peržiūra (pvz: „Lietuvos šarvai“, „Partizanas, Trispalvis“, „Alfonsas Svarinskas“, „Liaudis tampa tauta“, „Sąjūdžio kelias“, „Žvėryno būrys“ ir kt.) ir refleksijos			14
1.28.	Edukacinės išvykos į nepriklausomybės kovų mūšių vietas, Minaičius, Merkinę, Valstybės pažinimo centrą, okupacijos ir laisvės kovų muziejų, Tuskulėnų rimties parką ir kitas istoriškai svarbias Lietuvos valstybei ir jos gynybai vietas			35
1.29.	Šimkaičių 12 km žygis pagerbiant Lietuvos partizanus ir aplankant Jono Žemaičio-Vytauto vadavietes (dalyvauja kasmet visi kursai po 12			48

	val.).			
1.30.	Praktinė pilietinė ir visuomeninė veikla. Dalyvavimas pilietinėse ir visuomeninėse veiklose. Savanorystė (po 12 val. kiekvienam kursui)			48

2. DORINIS UGDYMAS

2.1. TIKYBA

TIKSLAS.

Dorinio ugdymo tikslas – remiantis Šventuoju Raštu ir Katalikų Bažnyčios doktrina, sudaryti galimybes mokytis(s) tikėjimo tiesų, ugdyti(s) bendruomeniškumą ir moralines nuostatas, padedančias interpretuoti ir spręsti gyvenimo klausimus tikėjimo perspektyvoje, siekiant asmenybės ūgties ir tikėjimo brandos, geriausias lyderio savybes sekant Jėzaus Kristaus pavyzdžiu.

UŽDAVINIAI.

Pagrindinio ugdymo uždaviniai.

Siekdami tikslo mokiniai:

1. suvokia Bibliją kaip tikėjimo šaltinį, nagrinėja pagrindines biblines istorijas, atpažįsta vardus, simbolius, reiškinius mene ir literatūroje;
2. nagrinėja Apaštalų tikėjimo išpažinimą, apibrėžia ekumenizmo ir tarpreliginio dialogo sąvokas;
3. apibūdina Katalikų Bažnyčios liturgiją, ją vertina, gerbia ir geba joje dalyvauti;
4. paaiškina, koks yra krikščionio pašaukimas, religinės praktikos svarba, ir ieško, kaip pritaikyti gyvenime;
5. suvokia asmens vertę, kritiškai vertina ir analizuoja aktualius visuomenės klausimus, taiko socialinio Bažnyčios mokymo principus siekiant bendrojo gėrio.

Vidurinio ugdymo uždaviniai.

6. suvokia Bibliją kaip tikėjimo šaltinį ir krikščioniško gyvenimo kelrodį, interpretuoja pagrindines biblines istorijas, komentuoja jų raišką mene ir literatūroje;
7. aiškina tikėjimo išpažinimo teiginius, analizuoja tarpreliginio dialogo ir ekumenizmo raišką, atpažįsta žmogaus troškimą ieškoti Dievo pasaulio religijose ir kultūroje;
8. nagrinėja Katalikų Bažnyčios liturgiją, religinę praktiką, ją gerbia ir geba dalyvauti joje;
9. analizuoja krikščionio pašaukimą ir dvasinio gyvenimo raišką; svarsto katalikiškojo tapatumo klausimus šiuolaikiniame pasaulyje;
10. paaiškina krikščionišką asmens sampratą, tyrinėja įvairius reiškinius tikėjimo ir socialinio Bažnyčios mokymo perspektyvoje, taiko socialinio Bažnyčios mokymo principus siekiant bendrojo gėrio;
11. susipažįsta su Jėzaus Kristaus „tarnaujančios lyderystės“ pavyzdžiu, su Jėzaus Kristaus etika ir kokybiškai kitokių santykių tarp žmonių kūrimu, gebėjimu savo pavyzdžiu patraukti milijonus pasekėjų ir vesti juos į bendrą tikslą.

VERTINIMAS.

Mokinių pasiekimai bus vertinami įskaita. Pamokose bus taikomas formuojamasis vertinimo tipas, o pusmečio pabaigoje – apibendrinamasis vertinimas už per pusmetį atliktus programos reikalavimus atitinkančius rašto darbus, aktyvų dalyvavimą pamokose, diskusijose, argumentuotas kritiškas pastabas bei atliktas individualias ar grupines užduotis.

LITERATŪRA (rekomenduojama).

1. Carello R. *Popiežius Pranciškus: 80 gyvenimo istorijų*. Katalikų pasaulio leidiniai, 2018.
2. *Codex Iuris Canonici*. Katalikų pasaulio leidiniai, 2012.
3. Havard A. *Dora lyderystė*. Katalikų pasaulio leidiniai, 2014.
4. Jonas Paulius II. *Atmintis ir tapatybė*. Katalikų pasaulio leidiniai, 2005.
5. Jurevičius A. *Susipažinkime – esu Teofilus*, 2017.
6. Šventasis Raštas: *Senasis ir Naujasis Testamentas*. Katalikų pasaulio leidiniai, 2020.

7. Saulaitis A. *Dievo meilės ženklai: Sakramentai kasdienybėje*. Artuma, 2022.

8. Wohl L. *Aukso gija*. 2022.

2.2. ETIKA

TIKSLAS.

Etikos ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas etikos pamokose mokiniams ugdyti atsakomybę už savo žodžius, veiksmus, santykius su kitais žmonėmis, visuomene, gamta ir pasauliu bei virtualia realybe, gebėjimą suprasti ir užjausti ne tik artimus, bet ir geografiškai bei patirtimi nutolusius asmenis, gebėjimą nesitaikstyti su prievarta, neteisingumu, patyčiomis, padėti kitam ištikus nelaimi. Mokiniai taip pat ugdomi asmenines savybes ir vertybes remdamiesi bendruomeniškumo, empatijos, atvirumo, aplinkosaugos idėjomis. Dalis etikos ugdomojo dalyko turinio bus integruojama su pilietiškumo ugdymo programą dalimis.

UŽDAVINIAI.

Siekdami tikslo mokiniai:

1. ugdo savo pareigos ir atsakomybės jausmą;
2. ieško individualaus santykio su pasauliu;
3. ugdo kritinio mąstymo įgūdžius, mokosi kritiškai vertinti įvairią informaciją ir gyvenimo reiškinius;
4. ugdo jautrumą kitam: žodžiu, jausmu, pagalba;
5. mokosi suprasti ir spręsti darnios plėtros, ekologijos ir gyvybės išsaugojimo problemas;
6. skatina suprasti demokratinės visuomenės požymius ir principus.

VERTINIMAS.

Mokinių pasiekimai bus vertinami įskaita. Pamokose bus taikomas formuojamasis vertinimo tipas, o pusmečio pabaigoje – apibendrinamasis vertinimas už per pusmetį atliktus programos reikalavimus atitinkančius rašto darbus, aktyvų dalyvavimą pamokose, diskusijose, argumentuotus, kritiškus pokalbius (pristatymus), atliktas individualias ar grupines užduotis.

LITERATŪRA (rekomenduojama).

1. *Etika 9/10*. Alma litera, 1997.
2. Joe Jenkins *Šių laikų dorovinės problemos*. Alma litera, 1997.
3. Kritiniai straipsniai, straipsniai spaudoje, statistikos medžiaga.

DORINIO UGDYMO IŠSKLEISTAS TURINYS

Eil. nr.	Mokomasis dalykas	Iš viso valandų	Pamokos	
			Teorinės	Praktinės
2.	Dorinis ugdymas (I–II kursams, 1 val. per savaitę)	74		
2.1.	Tikyba	74		
2.1.1.	Šventojo Rašto pažinimas			
2.1.1.1.	Izraelio karybos, istorijos paveldas. Lyderystės pavyzdžiai, būdingi savirelizacijai pagal Senąjį ir Naująjį Testamentą			
2.1.1.2.	Lyderystės evoliucija Šventajame Rašte. Jėzaus Kristaus nuolankumas ir tarnystė			
2.1.2.	Tikėjimo turinio pažinimas			
2.1.2.1.	Dievo, kuriam aš rūpiu, samprata			
2.1.2.2.	Istoriją kuriantis Dievas ir žmogus. Tėvynės kaip Dievo dovanos suvokimas			
2.1.3.	Bažnyčia ir liturgija			

2.1.3.1.	Bažnyčia kaip Dievo tauta, liturgijos analizavimas ir dalyvavimas joje			
2.1.3.2.	Sakramentų apibūdinimas ir taikymas kaip Dievo malonės ženklas			
2.1.4.	Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
2.1.4.1.	Religija – tautinę savimonę formuojantis reiškinys. Religijos naikinimas sovietinės okupacijos metais. Dvasingumas ir antisovietinis pasipriešinimas			
2.1.4.2.	Pagarba netikinčiam, ieškančiam žmogui. Krikščionio gebėjimas laukti			
2.1.4.3.	Neeilinės asmenybės ir savirealizacijos pavyzdžiai Lietuvos istorijoje: šv. Kazimieras, Jurgis Matulaitis, Teofilius Matulionis, Mečislovas Reinys, Adolfas Ramanauskas, Juozas Vitkus, Jonas Žemaitis			
2.1.5.	Asmuo ir moralė			
2.1.5.1.	Moralinio kario profilis. Krikščionio lyderio privilegijos. Dora lyderystė. Prigimtinės ir dieviškosios dorybės			
2.1.5.2.	Krikščionis mūšio lauke. Kada būtina ginklu priešintis okupantams?			
2.1.5.3.	Istorinių konfliktų ir karų krikščioniškasis vertinimas			
2.1.6.	Pasirengimas Sutvirtinimo sakramentui. Sutvirtinimo sakramentų priėmimas LK Šv. Ignoto bažnyčioje (savanoriškumo principu)			
2.2.	Etika	74		
2.2.1	Kristaus etika: Kalno pamokslas		6	
2.2.2.	Turėti ar būti? E. Fromo humanizmas		6	
2.2.3.	Agresijos		6	
2.2.4.	Apsisprendimas. Angažavimasis. Solidarumas		6	
2.2.5.	Mirtis – iššūkis žmogui		6	
2.2.6.	Seksualumas ir moralė		6	
2.2.7.	Demokratija ir autoritetai		5	
2.2.8.	Sąžinė – normos, vertybės ir konfliktai		5	
2.2.9.	Švietimas, savišvieta ir modernumas		5	
2.2.10.	Žalingi įpročiai ir jų prevencija		6	
2.2.11.	Karas ir taika		5	
2.2.12.	Auklėjimas individo ir visuomenės kontekste. Konfliktai ir jų sprendimo būdai		6	
2.2.13.	Svarstyti ar apsispręsti? Tapatumas, charakterio savybės		6	

3. FIZINIS UGDYMAS

TIKSLAS.

Fizinio ugdymo tikslas – plėtoti savęs pažinimą, pasitikėjimą savo galiomis, suformuoti ir įtvirtinti judėjimo ir fizinio aktyvumo įgūdžius, suteikti tvariai saviugdai būtinų žinių ir supratimą, visam gyvenimui įtvirtinant sveikatos tausojimo ir stiprinimo nuostatas bei kompetencijas.

UŽDAVINIAI.

Pagrindinio ugdymo uždaviniai.

Siekdami tikslo mokiniai:

1. plėtoja, tobulina ir mokosi tikslingai taikyti motorinius, kvėpavimo, vykdomosios funkcijos įgūdžius, nesportinių ir pagrindines sportinių judesių technikas, pramankštos ir mankštos pratimus, išmaniąsias technologijas ir žaidžia laipsniškai sudėtingėjančius sportinius žaidimus;

2. įgyja aktualių ir prasmingų žinių apie save, motorinių įgūdžių ir fizinių ypatybių ugdymą, vykdomosios funkcijos ir kvėpavimo technikų tobulinimą, metabolinio sindromo prevenciją ir išmaniųjų technologijų taikymo galimybes, praktikuojant sveikatai palankų fizinį aktyvumą;

3. savarankiškai praktikuoja motorinius, kvėpavimo, vykdomosios funkcijos taikymo įgūdžius, kūrybiškai realizuoja ir tikslingai pasirenka optimalias fizinio aktyvumo formas įvairiuose kontekstuose ir aplinkose;

4. gilina ir tikslingai taiko sveikatingumui reikšmingas žinias individualiems motoriniams įgūdžiams, vykdomosios funkcijos komponentams ir kvėpavimo technikoms tobulinti, sveikatai stiprinti ir tausoti;

5. sąmoningai praktikuoja reguliarių fizinį aktyvumą, ugdomi sveikos gyvensenos nuostatas, remiasi olimpinų vertybių nuostatomis moralinių sprendimų reikalaujančiose situacijose, kritiškai vertina ir tikslingai taiko išmaniąsias technologijas;

6. lavina motoriką ir kūno laikyseną, patiria judėjimo džiaugsmą, ugdomi judesių kultūrą, tenkina natūralų poreikį judėti, įtvirtina saugaus elgiasio nuostatas ir nelaimingų atsitikimų prevencijos įgūdžius.

VERTINIMAS.

Pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokinių pasiekimai vertinami įskaita. Įskaitoje vertinamam mokiniui sudaromos sąlygos pasirinkti užduočių atlikimo būdą, parodantį jo pasiekimus pagal vertinimo kriterijus. Fizinio ugdymo pamokose dominuoja formuojamasis vertinimas, nuolat teikiant informaciją (palaikant ugdatį grįžtamąjį ryšį) mokiniui apie jo pažangą ir tobulėjimo galimybes. Vertinant fizinius gebėjimus svarbu atsižvelgti į kiekvieno mokinio individualias fizines ypatybes, brendimo raidą ir kitą kontekstą, teikiant prioritetą ne absoliutiems fizinio pajėgumo rodikliams, o jų kaitai per ataskaitinį laikotarpį.

LITERATŪRA (rekomenduojama).

1. Dineika K. *Žaidimai*. Vilnius: Lietuvos sporto informacijos centras, 2000.
2. Grigonis M. *200 žaidimų. Kambarėje ir tyrame lauke*. Vilnius: Mintis, 1988.
3. Kudirka, J. (1993). *Lietuvių sportiniai žaidimai*. Vilnius: Lietuvos liaudies kultūros centras.
4. Povilaitis R., Visagurskienė K., Kaveckas A. *Lietuvių liaudies tradicinių judriųjų žaidimų vadovas* (mokomoji priemonė), 2017.
5. Steponaitis V. *Lietuvių liaudies žaidimai ir pramogos*. Vilnius: Raidynėlis, 2019.
6. Tinteris M. *Jėgos ugdymas*. Vilnius: Vilniaus pedagoginis universitetas, 2003.
7. <http://savadas.lnkc.lt/ristynes.html>
8. https://www.etno.lt/images/Dokumentai/Lietuviu_liaudies_zaidimai.pdf
9. <https://www.etnosportas.lt/>
10. [Olimpinė karta \(olimpinekarta.lt\)](http://olimpinekarta.lt)

FIZINIO UGDYMO IŠSKLEISTAS TURINYS

Eil. nr.	Mokomasis dalykas	Iš viso valandų	Pamokos	
			Teorinės	Praktinės
3.	Fizinis ugdymas (I ir II kursams 2 val. per savaitę, III ir IV kursams 3 val. per savaitę)	346	12	334
3.1.	Supažindinimas su fizinio ugdymo programa, saugaus elgesio taisyklėmis		3	
3.2.	Tradicinės mokyklinės sporto šakos			240
3.2.1.	Lengvoji atletika (bėgimai, šuoliai, metimai, sportinis ėjimas ir kt.)			45
3.2.2.	Jėgos sportas (jėgos trikovė, svarsčių kilnojimas, virvės traukimas, funkcinis sportas)			45
3.2.3.	Komandiniai sportiniai žaidimai (krepšinis, tinklinis, futbolas, rankinis ar kiti)			45
3.2.4.	Judrieji žaidimai, estafetės			60
3.2.5.	Fizinis aktyvumas lauko sąlygomis (orientavimosi sportas, žygiai, spartusis žygis, bėgimas raižyta vietoje ar kt.)			45
3.3.	Netradicinės sporto šakos ir kitos fizinio aktyvumo formos			94
3.3.1.	Aktyvūs žaidimai, kliūčių ruožai lauko sąlygomis			20
3.3.2.	Etnosportas			4
3.3.3.	Kovos menų judesiai (karatė, dziudo, imtynių ar kt.)			55
3.3.4.	Žygis			15
3.4.	Sveika gyvensena		9	
3.4.1.	Žmogaus kūno dalys		1	
3.4.2.	Kvėpavimo, kraujotakos ir nervų sistemos		1	
3.4.3.	Raumenų sandara ir funkcijos		1	
3.4.4.	Adaptacija prie fizinio krūvio		1	
3.4.5.	Energijos gamyba, mityba ir fizinis aktyvumas		1	
3.4.6.	ŠSD matavimo būdai, priemonės, DITT faktoriai		1	
3.4.7.	Jėgos lavinimo fiziologija		1	
3.4.8.	Ištvermės lavinimo fiziologija		1	
3.4.9.	Lankstumo lavinimo fiziologija		1	
3.4.10.	Aplinkos faktorių įtaka		1	
3.4.11.	Traumų profilaktika per fizinio rengimo užsiėmimus, PMP nelaimingų atsitikimų atvejais		1	

4. LYDERYSTĖS UGDYMO PAGRINDAI

4.1. LYDERYSTĖS UGDYMAS

TIKSLAS.

Lyderystės ugdymo dalyko tikslas – formuoti lyderystės kompetencijas, diegiant ir įtvirtinant LK vertybes, ugdyti iniciatyvumą, atsakomybę, gebėjimą komunikuoti ir bendradarbiauti su komandos nariais, plėtoti savęs ir kitų pažinimo įgūdžius, lavinant emocinį intelektą.

UŽDAVINIAI.

Siekdami tikslo mokiniai:

1. įvardina karinės ir civilinės lyderystės skirtumus;
2. skiria vadovavimo, vadybos ir lyderystės sąvokas;
3. paaiškina ryšį tarp LK vertybių ir lyderystės kompetencijų;
4. diskutuoja apie kariuomenės vertybių svarbą karių motyvacijai;
5. analizuoja savo asmenines lyderystės savybes;
6. apibūdina vertybių, asmeninių savybių ir motyvacijos ryšį su elgesio pokyčiais;
7. apibūdina emocinio intelekto elementus;
8. paaiškina ryšį tarp kitų pažinimo, emocinio intelekto ir lyderio efektyvumo;
9. diskutuoja apie ryšį tarp emocinio intelekto ir konfliktų;
10. taiko emocinio intelekto elementus priimdami sprendimus;
11. pritaiko grįžtamąjį ryšį savo lyderystės kompetencijų tobulinimui;
12. diskutuoja apie transformacinės lyderystės taikymo ypatumus kuriant santykius su komandos nariais;
13. paaiškina komandos motyvavimo principus;
14. vadovauja komandai, vykdydami paskirtas užduotis;
15. dalyvauja komandos formavimo veiklose.

VERTINIMAS.

Mokinių pasiekimai vertinami įskaita. Per pamokas taikomas formuojamasis vertinimas, sudarant sąlygas mokinių saviraiškai ir mokymuisi iš klaidų. Elgesio pokyčių vertinimui bus taikomas įsivertinimas, refleksija ir grįžtamasis ryšys. Pusmečio pabaigoje mokiniams bus teikiama informacija (apibendrintas grįžtamasis ryšys) apie padarytą pažangą ir programos tikslų įgyvendinimą.

LITERATŪRA.

1. Connable, B., McNERNEY, M. J., Marcellino, W., Frank, A., Hargrove, H., Posard, M. N., & Sladden, J. (2018). *Will to fight: Analyzing, modeling, and simulating the will to fight of military units*, RAND Corp.
2. Henry, B. C. (2012). *Leadership models for effective change management*. *International Journal of Computer Science and Management Research*, 1(4), 817–819.
3. Nissinen, V. (2001). *Military leadership: critical constructivist approach to conceptualizing, modeling and measuring military leadership in the Finnish Defence Forces*. Publication Series 1; Research Reports N: o 20.
4. Nissinen, V., & Laukkanen, I. (2018, August). *Deep leadership and knowledge management: Conceptual framework and a case study*. In International Conference on Knowledge Management in Organizations (pp. 48-59). Springer, Cham.
5. Nissinen, V., Dormantaitė, A., & Dungveckis, L. (2022). *Transformational leadership in military education: Lithuanian case study*. *Vadybos mokslas ir studijos-kaimo verslų ir jų infrastruktūros plėtrai*, 44(1), 103–116.
6. Northouse, P. G. (2021). *Leadership: Theory and practice*. Sage publications.

4.2. TAKTIKA

TIKSLAS.

Mokomojo dalyko tikslas – suteikti žinių ir praktinių įgūdžių, naudingų patarimų, kaip išgyventi ekstremalioje situacijoje, stiprinti ištvėrmę ir suteikti bazinius pagrindus, kaip saugiai judėti mūšio lauke.

UŽDAVINIAI.

Pagrindinio ugdymo uždaviniai.

Siekdami tikslo mokiniai:

1. geba individualiai pasirengti nakvoti lauko sąlygomis;
2. susipažįsta su vandens išgavimo būdais, moka įkurti laužą, laikytis šviesos ir garso maskuotės vietovėje;
3. susipažįsta, kaip saugiai judėti individualiai ir poromis mūšio lauke;
4. moka tinkamai pasirengti pėsčiųjų žygiui ir įveikti nedidelius atstumus skyriaus sudėtyje.

VERTINIMAS.

Vertinami teigiamai, jeigu pademonstruoja, kaip reikia tinkamai pasirengti nakvynei lauko sąlygomis, užkurti laužą ir įveikti žygį nustatytu maršrutu.

LITERATŪRA (rekomenduojama).

1. Kario rengimas. Vilnius: LK MDV, 2000.
2. Karys mūšio lauke. LK, 1996.

4.3. ŠAUDYBA IR GINKLAI

TIKSLAS.

Mokomojo dalyko tikslas – supažindinti moksleivius su Lietuvos kariuomenės ir NATO ginkluote, jų galimybėmis ir naudojimo būdais, išmokyti saugiai naudotis ginklais ir taikliai šaudyti.

UŽDAVINIAI.

Pagrindinio ugdymo uždaviniai.

Siekdami tikslo mokiniai:

1. susipažįsta su taiklaus šaudymo principais ir saugaus elegesio su ginklais taisyklėmis;
2. įgyja praktikos ir įgūdžių, reikalingų užimant šaudymo padėtis „gulint“, „priklaupus“, „pritūpus“, „stovint“;
3. geba naikinti taikinius iš įvairių padėčių (lazerinė šaudykla);
4. gilina ir tobulina šaudymo įgūdžius šaudydami iš lazerinių ir pneumatinių ginklų;

VERTINIMAS.

Mokinys vertinamas teigiamai, jeigu išlaiko ginklų valdymo ir šaudymo iš įvairių padėčių testus.

LITERATŪRA (rekomenduojama).

1. Kario individualių įgūdžių tobulinimo vadovas. LKA, 2022.
2. 5,56 x 45 mm kalibro automatinis šautuvas G36 K (techninė taktinė charakteristika, naudojimas ir priežiūra). LK. Vilnius, 2009.
3. Šaudymo vadovas (A-LK-07.1.01.1), 2020.
4. Taiklaus šaudymo įgūdžių formavimo metodika, patvirtinta LK Sausumos pajėgų vado 2014 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. V-48 (kartu su 2017 m. sausio 27 d. įsakymo Nr. V-48 pakeitimu).

4.4. KARO TOPOGRAFIJA

TIKSLAS.

Karo topografijos mokomojo dalyko tikslas – išmokyti mokinius naudotis žemėlapiu ir kompasu ir orientuotis vietovėje.

UŽDAVINIAI. Pagrindinio ugdymo uždaviniai.

Siekdami tikslo mokiniai:

1. moka orientuoti žemėlapi, naudotis kompasu, nustatyti atstumą žemėlapyje;
2. gali išvardyti žemėlapio sutartinius ženklus ir nustatyti koordinates žemėlapyje;
3. geba nustatyti žemėlapyje savo buvimo vietą;

4. nustato atstumą ir azimutą teoriškai ir praktiškai (vietovėje).

VERTINIMAS.

Mokinys vertinamas teigiamai, jeigu išlaiko teorinį topografijos testą ir praktinį orientavimosi vietovėje testą.

LITERATŪRA (rekomenduojama).

1. *Karo topografija*. I dalis. LKA. Vilnius, 1994.

2. *Karo topografija*. II dalis. LKA. Vilnius, 1995.

3. *STP 21-1. Soldier's Manual of Common Tasks*. US, 2003.

4.5. PIRMOJI MEDICINOS PAGALBA

TIKSLAS.

Pirmosios medicinos pagalbos mokymų tikslas – išmokyti atpažinti pavojingas būkles ir supažindinti su pagrindiniais pirmosios medicinos pagalbos teikimo principais.

UŽDAVINIAI.

Pagrindinio ugdymo uždaviniai.

Siekdami tikslo mokiniai:

1. sužino, kaip teisingai įvertinti situaciją ir nukentėjusiojo būklę;
2. išmoksta gaivinti nukentėjusį ir suteikti jam pirmąją medicinos pagalbą;
3. praktiškai treniruojasi, kaip saugiai gabenti nukentėjusį neštuvais ir parankinėmis priemonėmis.

VERTINIMAS.

Mokinys vertinamas teigiamai, jeigu išlaiko pirmosios medicinos pagalbos teikimo praktinį testą.

4.6. RIKIUOTĖ

TIKSLAS.

Rikiuotės tikslas – supažindinti jaunuolius su pagrindiniais rikiuotės veiksmais ir rūšimis, išmokyti žygiuoti skyriaus/būrio sudėtyje be ginklo.

UŽDAVINIAI.

Pagrindinio ugdymo uždaviniai.

Siekdami tikslo mokiniai:

1. moka atiduoti pagarbą, pasisveikinti su vadu (viršininku);
2. moka atlikti rikiuotės veiksmus individualiai ir padalinio sudėtyje pagal skirtingas komandas: „RAMIAI!“, „LAISVAI!“, „POILSIS!“, „PASITAISYK!“, „BAIK TAISYTIS!“, „KAI-RĖN!“, „DEŠI-NĖN!“, „AP-LINK“, „Žengte – MARŠ!“, „Vietoje žengte – MARŠ!“, „Vietoje – MARŠ!“, „Pirmyn – MARŠ!“, „Dešiniu (kairiu) sukiniu – MARŠ!“, „Skyriau (būry), pagarpa – DEŠI-NĖN (KAI-RĖN)!“

VERTINIMAS.

Mokinys vertinamas teigiamai, jei atlieka veiksmus padalinio sudėtyje pagal skirtingas komandas.

LITERATŪRA (rekomenduojama).

1. Rikiuotės ir karinių ceremonijų vadovas, patvirtintas LK vado 2020 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. V-406.

LYDERYSTĖS UGDYMO PAGRINDŲ IŠSKLEISTAS TURINYS

Eil. nr.	Mokomasis dalykas	Iš viso valandų	Pamokos	
			Teorinės	Praktinės
4.	Lyderystės ugdymo pagrindai (visoms pakopoms, 3 val. per savaitę)	420	88	332
4.1.	Lyderio ugdymas	180	59	121

4.1.1.	Lyderystės pagrindai. Pagrindinės sąvokos, Lietuvos kariuomenės vertybės		10	10
4.1.2.	Asmeninė lyderystė. Asmenų tipai, motyvacija ir emocinis intelektas		15	35
4.1.3.	Į kitus orientuota lyderystė. Įtakos įrankiai, komunikacija ir konfliktai		14	36
4.1.4.	Komandų lyderystė. Komandos formavimo stadijos, transformacinė lyderystė ir komandos formavimas		20	40
4.2.	Taktika	27	4	25
4.2.1.	Išgyvenimo pagrindai, išgyvenimo paketas		2	
4.2.2.	Laužavietės įkūrimo būdai ir vandens išgavimas			4
4.2.3.	Maitinimasis lauko sąlygomis. Sausojo daavinio sudėtis ir paruošimas			3
4.2.4.	Įrengti pastogę nakvynei. Pastogės įrengimas nakvynei ir maskuotė			3
4.2.5.	Mazgų tipai ir paskirtis. Pagrindiniai mazgai			3
4.2.6.	Judėjimo būdai mūšio lauke (individualus ir poromis)		1	4
4.2.7.	Spartusis žygis, 8 km ir 12 km (su integruotomis užduotimis tarpiniuose taškuose)		1	8
4.3.	Šaudyba ir ginklai	70	6	64
4.3.1.	Saugaus elgesio taisyklės. Supažindinimas su lazerine šaudykla ir ginklais		1	
4.3.2.	Taiklaus šaudymo principai ir šaudymo padėtys, jų užėmimas		1	4
4.3.3.	Šaudymas iš įvairių padėčių (lazerinė šaudykla)			24
4.3.4.	Supažindinimas su pistoletu ir jo dalimis, pistoleto laikymas, taikymasis, užtaisymas, ištaisymas, išardymas ir surinkimas, veiksmai neiššovus		1	6
4.3.5.	Pistoleto valdymo testas			1
4.3.6.	Supažindinimas su automatiniu ginklu ir jo dalimis, automato laikymas, taikymasis, užtaisymas, ištaisymas, išardymas ir surinkimas, veiksmai neiššovus		1	8
4.3.7.	Automatinio ginklo valdymo testas			1
4.3.8.	Saugaus elgesio su pneumatiniu ginklu taisyklės		1	
4.3.9.	Šaudymas iš pneumatinio ginklo			12
4.3.10.	Supažindinimas su mokomąja granata. Granatos metimo mokomasis ir praktinis testai		1	8
4.4.	Karo topografija	25	10	15

4.4.1.	Supažindinimas su žemėlapiu, sutartiniais ženklais ir jo įforminimu. Pasaulio (horizonto) šalių ir koordinacijų nustatymas		4	2
4.4.2.	Žemėlapių šiaurės nukreipimas į magnetinę šiaurę, azimuto ir atstumo matavimas žemėlapyje ir vietovėje		2	1
4.4.3.	Maršruto kortelės sudarymas		2	
4.4.4.	Topografija (teorinis testas)		2	
4.4.5.	Orientavimasis vietovėje (praktinis testas šviesiu ir tamsiu paros metu)			12
4.5.	Pirmoji medicinos pagalba	21	5	16
4.5.1.	Situacijos ir nukentėjusiojo būklės įvertinimas		2	6
4.5.2.	Kvėpavimo takų atvėrimas ir gaivinimas		2	6
4.5.3.	Nukentėjusiojo gabenimas (tabelinėmis ir parankinėmis priemonėmis)		1	4
4.6.	Rikiuotė	95	4	91
4.6.1.	Individualių rikiuotės veiksmų be ginklo atlikimas		2	12
4.6.2.	Rikiuotės veiksmai be ginklo skyriaus/būrio sudėtyje		2	79